

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2022/465

2022 m. kovo 21 d.

kuriuo dėl „rescEU“ kilnojamųjų laboratorijų pajėgumų ir „rescEU“ ChBRB medžiagų aptikimo, ėminių ėmimo, identifikavimo bei stebėsenos pajėgumų iš dalies keičiamas įgyvendinimo sprendimas (ES) 2019/570

(pranešta dokumentu C(2022) 1831)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo ⁽¹⁾, ypač į jo 32 straipsnio 1 dalies g punktą,

kadangi:

- (1) Sprendimu Nr. 1313/2013/ES išdėstoma teisinė „rescEU“ sistema – Sąjungos lygmens pajėgumų rezervas, kuriuo siekiama suteikti pagalbą itin didelio masto situacijų atveju, kai bendrais nacionaliniu lygmeniu turimais pajėgumais ir Europos civilinės saugos rezervui valstybių narių skirtais pajėgumais neįmanoma užtikrinti veiksmingo reagavimo į gaivalines ir žmogaus sukeltas nelaimes;
- (2) pagal Sprendimo Nr. 1313/2013/ES 12 straipsnio 2 dalį „rescEU“ pajėgumai nustatomi atsižvelgiant į nustatytą ir naujai atsirandančią riziką, bendrus pajėgumus ir trūkumus Sąjungos lygmeniu. Yra keturios sritys, kurioms „rescEU“ turėtų būti skiriamas ypatingas dėmesys, t. y.: miškų gaisrų gesinimas iš oro, cheminiai, biologiniai, radiologiniai ir branduoliniai (toliau – ChBRB) incidentai, skubi medicininė pagalba, taip pat transportas ir logistika;
- (3) Komisijos įgyvendinimo sprendime (ES) 2019/570 ⁽²⁾ nustatyta pradinė „rescEU“ sudėtis – pajėgumai ir kokybės reikalavimai. Šiuo metu rezervą „rescEU“ sudaro miškų gaisrų gesinimo iš oro pajėgumai, evakuacijos medicininėmis oro transporto priemonėmis pajėgumai, greitosios medicinos pagalbos komandos, medicininių priemonių ir (arba) asmeninės apsaugos priemonių, arba ir vienu, ir kitų atsargų kaupimas, ChBRB medžiagų dekontaminavimo pajėgumai, atsargų kaupimo pajėgumai ChBRB incidentų srityje, laikinos pastogės suteikimo pajėgumai ir transporto bei logistikos pajėgumai;
- (4) atlikus nustatytos ir kylančios rizikos, taip pat pajėgumų ir trūkumų Sąjungos lygmeniu analizę, nustatyta, kad būtina remti civilinės saugos veiklą naudojant vietoje ChBRB medžiagų aptikimo, ėminių ėmimo, identifikavimo ir stebėsenos pajėgumus siekiant reaguoti į ekstremaliasias situacijas (t. y. sušvelninti neigiamas ChBRB medžiagų pasekmes žmonių gyvybei ar sveikatai), vykdyti paieškos veiksmus (t. y. nustatyti ChBRB medžiagų, kurioms netaikoma reguliuojamoji kontrolė, buvimo vietą), reaguoti į saugumo įvykius (t. y. reaguoti į galimai nusikalstamas ar tyčines neteisėtas veikas, kai yra naudojamos ChBRB medžiagos arba kai jos tampa taikiniu), ir stebėti didelio masto nelaimes (t. y. užkirsti kelią nusikalstamoms ar tyčinėms neteisėtoms veikoms, kai yra naudojamos ChBRB medžiagos);
- (5) pajėgumas turėtų apimti pasitelkiamąją techninio vertinimo paramą pagal Sąjungos mechanizmą įgyvendinamai ChBRB medžiagų aptikimo, ėminių ėmimo, identifikavimo ir stebėsenos veiklai vykdyti. Nacionalinės valdžios institucijos taip pat turėtų turėti galimybę naudotis ta sudedamąja dalimi, vadinama pasitelkiamąja parama. Šią pasitelkiamąją paramą galėtų teikti viena įstaiga arba specializuotų įstaigų grupė;

⁽¹⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 924.

⁽²⁾ 2019 m. balandžio 8 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2019/570, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 1313/2013/ES įgyvendinimo taisyklės dėl „rescEU“ pajėgumų ir iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo sprendimas 2014/762/ES (OL L 99, 2019 4 10, p. 41).

- (6) numatoma, kad pajėgumas bus kaip vienas rinkinys, pasižymintis dideliu vidiniu lankstumu ir moduliškumu; prireikus sudaroma galimybė atskirai dislokuoti individualias jo sudedamąsias dalis, pritaikytas reaguoti į ekstremaliąsias situacijas, vykdyti paiešką, reaguoti į saugumo incidentus ar vykdyti stebėseną, taip pat reaguoti į konkretų cheminį, biologinį, radiologinį ar branduolinį pavojų ar grėsmę;
- (7) be to, iš nustatytos ir kylančios rizikos, taip pat pajėgumų ir trūkumų Sąjungos lygmeniu analizės paaiškėjo, kad reikalingi kilnojamųjų laboratorijų pajėgumai. Pagrindinis kilnojamųjų laboratorijų pajėgumų tikslas – teikti lanksčią ir adaptuojamą paramą tais atvejais, kai valstybės narės nebespėja vykdyti patogenų ar ChBRB medžiagų aptikimo, analizės ir tikrinimo veiklos. Kilnojamųjų laboratorijų pajėgumų specializacija galėtų būti skirtinga ir pasižymėti dideliu lankstumu, moduliškumu bei sąveikumu;
- (8) pagal Sprendimo Nr. 1313/2013/ES 12 straipsnio 4 dalį „rescEU“ kokybės reikalavimai turėtų būti grindžiami nustatytais tarptautiniais standartais, jei tokie standartai jau egzistuoja. Todėl kokybės reikalavimai dėl kilnojamųjų laboratorijų biologinio komponento turėtų būti grindžiami Pasaulio sveikatos organizacijos nustatyta greitojo reagavimo kilnojamųjų laboratorijų klasifikacija ^(?);
- (9) ChBRB medžiagų aptikimo, ėminių ėmimo, identifikavimo bei stebėsenos pajėgumai ir kilnojamųjų laboratorijų pajėgumai turėtų būti sukurti siekiant reaguoti į mažai tikėtiną didelio poveikio riziką, vadovaujantis kategorijomis, nurodytomis Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2019/570 3d straipsnyje, ir pasikonsultavus su valstybėmis narėmis;
- (10) todėl Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2019/570 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (11) šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka Sprendimo Nr. 1313/2013/ES 33 straipsnio 1 dalyje nurodyto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2019/570 iš dalies keičiamas taip:

1) 1a straipsnis papildomas šiuo 4 punktu:

„4) pasitelkiamoji parama – procesas, kurio tikslas yra sulaukti paramos iš subjektų, kurie toje vietoje nėra dislokuoti.“

2) 2 straipsnio 2 dalis iš dalies keičiama taip:

a) j punktas pakeičiamas taip:

„j) transporto ir logistikos pajėgumai.“;

b) papildoma šiais punktais:

„k) ChBRB medžiagų aptikimo, ėminių ėmimo, identifikavimo ir stebėsenos pajėgumai, naudojami reaguojant į ekstremaliąsias situacijas, vykdyti paieškos veiksmus, reaguojant į saugumo įvykius ir didelio masto nelaimes;

l) kilnojamųjų laboratorijų pajėgumai.“;

3) 3a straipsnis pakeičiamas taip:

„3a straipsnis

Tinkamos finansuoti išlaidos, susijusios su „rescEU“ evakuacijos medicininėmis oro transporto priemonėmis, 2 ir 3 rūšies greitosios medicinos pagalbos komandų, medicininių priemonių atsargų kaupimo, ChBRB medžiagų dekontaminavimo, atsargų kaupimo ChBRB incidentų srityje, laikinos pastogės suteikimo, transporto, logistikos, ChBRB medžiagų aptikimo, ėminių ėmimo, identifikavimo bei stebėsenos ir kilnojamųjų laboratorijų pajėgumais

Apskaičiuojant bendras reikalavimus atitinkančias rezervo „rescEU“ pajėgumų išlaidas atsižvelgiama į Sprendimo Nr. 1313/2013/ES la priede nurodytas visas išlaidų kategorijas.“;

(?) Greitojo reagavimo kilnojamųjų laboratorijų klasifikacijos gairės. Kopenhaga. PSO Europos regiono biuras. 2021.

4) 3e straipsnio 3 ir 4 dalys pakeičiamos taip:

„3. 2 straipsnio 2 dalies c–l punktuose nurodyti „rescEU“ pajėgumai sukuriami siekiant suvaldyti mažai tikėtiną didelio poveikio riziką.

4. Jeigu pagal Sąjungos mechanizmą dislokuojami 2 straipsnio 2 dalies c–l punktuose nurodyti „rescEU“ pajėgumai, Sąjungos finansinė parama apima 100 % Sprendimo Nr. 1313/2013/ES 23 straipsnio 4b dalyje nurodytos veiklos išlaidų.“;

5) priedas iš dalies keičiamas pagal šio sprendimo priedą.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2022 m. kovo 21 d.

Komisijos vardu
Janez LENARČIČ
Komisijos narys

PRIEDAS

Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2019/570 priedas papildomas šiais 11 ir 12 skirsniais:

„11. **ChBRB medžiagų aptikimo, ėminių ėmimo, identifikavimo ir stebėsenos pajėgumas siekiant reaguoti į ekstremaliąsias situacijas, vykdyti paieškos veiksmus, reaguoti į saugumo įvykius ir stebėti didelio masto nelaimės**

Užduotys	<ul style="list-style-type: none"> — Dislokuojamas ir pasitelkiamas ChBRB medžiagų aptikimo, ėminių ėmimo, identifikavimo ir stebėsenos pajėgumas siekiant reaguoti į ekstremaliąsias situacijas, vykdyti paieškos veiksmus, reaguoti į saugumo įvykius ir stebėti didelio masto nelaimės ⁽¹⁾.
Pajėgumai	<ul style="list-style-type: none"> — Gebėjimas teikti operacinę paramą reaguojant į ekstremaliąsias situacijas ⁽²⁾, vietoje įgyvendinant ChBRB medžiagų aptikimo, ėminių ėmimo, identifikavimo ir stebėsenos veiklą. — Gebėjimas remti paieškos veiksmus, vietoje įgyvendinant ChBRB medžiagų aptikimo, ėminių ėmimo, identifikavimo ir stebėsenos veiklą. — Gebėjimas teikti operacinę paramą reaguojant į saugumo incidentus, vietoje įgyvendinant ChBRB medžiagų aptikimo, ėminių ėmimo, identifikavimo ir stebėsenos veiklą. Į jį įtraukiamas gebėjimas remti prašančiosios valstybės narės arba trečiosios šalies kompetentingos institucijos ⁽³⁾ pastangas išsaugoti ir surinkti kriminalistinius įrodymus, apsaugoti kilmės grandinę ir išlaptintą informaciją. — Gebėjimas remti didelio masto nelaimių stebėjimo operacijas, vietoje įgyvendinant ChBRB medžiagų aptikimo, ėminių ėmimo, identifikavimo ir stebėsenos veiklą. — Gebėjimas suteikti pasitelkiamąją techninio vertinimo paramą įgyvendinamai ChBRB medžiagų aptikimo, ėminių ėmimo, identifikavimo ir stebėsenos veiklai, taip pat spręsti su šia veikla susijusias saugos problemas. — Gebėjimas pasirengti operaciniams ChBRB medžiagų aptikimo, ėminių ėmimo, identifikavimo ir stebėsenos veiklos įgyvendinimo iššūkiams prašančiojoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje ir juos spręsti, atsižvelgiant į prašančiosios valstybės narės arba trečiosios valstybės pavojų ir grėsmių vertinimus, planus, procedūras ir protokolus. — Gebėjimas veikti vadovaujant prašančiajai valstybei narei, kaip nurodyta Sprendimo Nr. 1313/2013/ES 12 straipsnio 6 ir 7 dalyse, ir užtikrinti veiksmingus operacinius ryšių palaikymo ir koordinavimo su atitinkamomis prašančiosios valstybės narės institucijomis gebėjimus ⁽⁴⁾.
Pagrindinės sudedamosios dalys	<ul style="list-style-type: none"> — Ekspertų grupė, galinti vertinti ir planuoti ChBRB medžiagų aptikimo, ėminių ėmimo, identifikavimo ir stebėsenos veiklą, remdamasi valstybės narės arba trečiosios valstybės pavojų ir grėsmių vertinimais. — Dislokuojama ekspertų grupė, galinti vykdyti ChBRB medžiagų aptikimo, ėminių ėmimo, identifikavimo ir stebėsenos veiklą, reaguodama į ekstremaliąsias situacijas, vykdydama paieškos veiklą, reaguodama į saugumo įvykius ir vykdydama stebėjimo veiklą. — Dislokuojama ChBRB medžiagų aptikimo, ėminių ėmimo, identifikavimo ir stebėsenos įranga ir priemonės, taip pat visa reikalinga pagalbinė įranga, įrankiai, išteklių, transporto priemonės, reikmenys, saugios ryšių, duomenų mainų ir informacinės technologijos ir mažos lauko laboratorijos ⁽⁵⁾, jei manoma, kad tai yra būtina pajėgumų funkcionalumui užtikrinti. — Dislokuojama įranga, priemonės, išteklių ir reikmenys, taip pat tinkama užterštų atliekų, susidariusių vykdant aptikimo, ėminių ėmimo, identifikavimo ir stebėsenos veiklą, tvarkymo sistema. — Operacinis pasitelkiamojo techninio ir operacinio vertinimo paramos gebėjimas, visų pirma identifikavimo, ėminių ėmimo ir saugos srityse.

	<ul style="list-style-type: none"> — Tinkama įranga, procedūros, įrankiai, išteklių ir reikmenys, siekiant užtikrinti darbuotojų saugą dirbant pavojingoje aplinkoje, kaip antai atitinkami detektoriai, asmeninės apsaugos priemonės ar dekontaminavimo įranga, vadovaujantis galiojančiais taikytiniais teisiniais reikalavimais ir taikytiniais tarptautiniais standartais.
Savarankiškas apsirūpinimas	<ul style="list-style-type: none"> — Taikomas Įgyvendinimo sprendimo 2014/762/ES 12 straipsnis.
Dislokavimas	<ul style="list-style-type: none"> — Dislokuojamųjų sudedamųjų dalių parengtis prieš išvykstant ir gebėjimas suteikti pasitelkiamąjį techninio vertinimo paramą ne vėliau kaip per 12 valandų nuo pasiūlymo priėmimo. — Gebėjimas vykdyti operacijas ne trumpesnę kaip nepertraukiamą 14 dienų laikotarpį. — Pajėgumas gali būti iš anksto sutelktas, jeigu pagalbos prašymai pateikiami pagal Sprendimo 1313/2013/ES 15 straipsnio 2 dalį ir grindžiami nacionaliniais grėsmės vertinimais, rodančiais, kad susidarė išimtinė padėtis, kai rizika yra išaugusi.

- (¹) Bet kokie įvykiai, kuriuos, atlikus nacionalinių grėsmių dėl ChBRB medžiagų vertinimus, gali prirėkti stebėti (pvz., dideli vieši susibūrimai, sporto renginiai, valstybių vadovų susitikimai, muzikos koncertai, tarptautinės parodos).
- (²) Tai taikoma bet kokios rūšies gaivalinei ar žmogaus sukeltai ekstremaliajai situacijai, susijusiai su pavojingomis arba ChBRB medžiagomis. Pavyzdžiui, ekstremaliosioms situacijoms, kylančioms dėl gaivalinių nelaimių, pramonės, transporto ar mokslinių tyrimų veiklos, nusikalstamos ar tyčinės neteisėtos veikos, teroro aktų ar ginkluotų konfliktų arba dėl palydovų avarijų ir kosminių šiukšlių.
- (³) Pagal Sprendimo 1313/2013/ES 12 straipsnio 10 dalį, „rescEU“ pajėgumai gali būti dislokuoti, jeigu už Sąjungos ribų atsitikusi nelaimė galėtų turėti didelį poveikį vienai ar daugiau valstybių narių arba jų piliečiams.
- (⁴) Kaip antai, su civiline sauga, teisės sauga, žvalgyba, sprogstamųjų šaudmenų nukenksminimu ar technine pagalba susijusios institucijos.
- (⁵) Pvz., siekiant pagrįsti pradinę ėminių analizę.“

12. Kilnojamųjų laboratorijų pajėgumai

Užduotys	<ul style="list-style-type: none"> — Sukurti modulinę, lanksčią ir adaptuojamą kilnojamąją laboratoriją, galinčią aptikti, analizuoti ar patikrinti patogenus ar ChBRB medžiagas.
Pajėgumai	<ul style="list-style-type: none"> — Gebėjimas administruoti laboratorijos veiklą. — Gebėjimas atlikti bandymus ir analizę pagal galiojančius tarptautinius standartus, gaires ir geriausių patirtį. — Gebėjimas tvarkyti įvairioms rizikos grupėms priskiriamus patogenus ar ChBRB medžiagas ir patikimai bei saugiai laikyti, perduoti ir valdyti susijusius duomenis ir analizės rezultatus. — Gebėjimas remti visuomenės sveikatos tyrimus, pranešti rezultatus ir atlikti tikrinimą, kartu išsaugant kilmės grandinę ir saugant įslaptintą informaciją.
Pagrindinės sudedamosios dalys	<p>Ekspertai</p> <ul style="list-style-type: none"> — Tinkamai parengti ir tinkamai aprūpinti darbuotojai, atliekantys įvairias užduotis, apibrėžtas užduočių dalyje. <p>Logistika</p> <ul style="list-style-type: none"> — Tinkamų veiklos procedūrų parengimas. — Maitinės taisyklių ir specialių reikalavimų, susijusių su sienos kirtimu vežant kilnojamųjų laboratorijų įrangą, reagentus ir darbuotojus, išmanymas. <p>Informacijos valdymas</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ryšių sistema su saugiu ir nesaugiu IT tinklu (LAN), siekiant užtikrinti interneto ryšį, duomenų valdymą ir keitimąsi duomenimis, be kita ko, atokiose vietovėse.

	<ul style="list-style-type: none">— Laboratorinės informacijos valdymo sistema. <p>Įranga</p> <ul style="list-style-type: none">— Tinkama įranga ir reikmenys esminėms užduotims ir funkcijoms atlikti.— Tinkamos pagalbinės sistemos priemonės ir išteklių esminėms užduotims ir funkcijoms atlikti. <p>Sauga</p> <ul style="list-style-type: none">— Tinkama įranga, procedūros, įrankiai, išteklių ir reikmenys, įskaitant tinkamas atliekų tvarkymo sistemas, skirti darbuotojų, aplinkinių gyventojų ir aplinkos saugai užtikrinti, kai dirbant naudojamos pavojingos ChBRB medžiagos ar patogenai, vadovaujantis galiojančiais taikytiniais teisiniais reikalavimais ir taikytiniais tarptautiniais standartais.
Savarankiškas apsirūpinimas	<ul style="list-style-type: none">— Pajėgumu savarankiškas apsirūpinimas turėtų būti užtikrintas bent 14 dienų.— Taikomos Įgyvendinimo sprendimo 2014/762/ES 12 straipsnio 1 ir 2 dalys.
Dislokavimas	<ul style="list-style-type: none">— Parengtis išvykti ne vėliau kaip per 12 valandų nuo pasiūlymo priėmimo.